

MUSEUM JAN LONT

NIEUWSBRIEF

NR. 5 -
SEPTEMBER 2026

Verslag Opening *Wieringen in de Vikingwereld*

Door Paul Kühr

Zaterdag 12 september is in de bezoekersruimte de Thematentoonstelling **Wieringen in de Vikingwereld** feestelijk geopend. Wekenlang heeft een groepje vrijwilligers, aangevuld met Josien Smit van het VIC, zich een slag in de rondte gewerkt om alles op tijd klaar te krijgen. En het resultaat mag er zijn! In samenwerking met het Amsterdamse bureau Shosho is er een prachtige presentatie gemaakt van de mooiste objecten die het VIC rijk was

De officiële openingshandeling werd verricht door Michiel Bartels, zo langzamerhand onze huisarcheoloog. Hij wandelde vanuit de film van Martien de Graaf en Harry Jasper, met de Vikingschat als een boreling in zijn armen, zó de bezoekersruimte in. Vervolgens gaf hij die schat terug aan de Naamloze Viking, die voor de gelegenheid zijn tent in de tuin van het museum had opgeslagen.

Daarvoor had Gerrit van der Berg, ondersteund door Piet Bruul op accordeon, *de Naamloze Noorman* van Henk Cornelissen en Dirk Keijzer ten gehore gebracht, een optreden waarvoor hij terecht een luid applaus oogstte.

Maartje Burghout deed in haar toespraak een messcherpe oproep aan de lokale bestuurders om pal te blijven staan voor ons bijzondere historisch erfgoed. De teloorgang van het VIC is een teken aan de wand bij het ontbreken van voldoende overheidssteun.

Josien Smit nam met pijn in haar hart afscheid van het VIC, maar zij toonde zich in haar levendige toespraak optimistisch over de nieuwe kansen die zich aandienen nu het VIC onderdak heeft gevonden in ons museum.

De tentoonstelling staat er voorlopig tot en met 2028, maar wacht niet te lang om te gaan kijken, daarvoor is het allemaal veel te mooi.

De tentoonstelling is mede mogelijk gemaakt door:

**Museum Jan Lont,
Viking InformatieCentrum Stroe,
ShoSho,
Holland Kroonse Uitdaging,
Richard Boersen,
Burghout,
Bakker woning en projectstoffering,
Sandfirden Technics ,
Vrijwilligers Museum Jan Lont .**

Rectificatie Vlag

Hoe vijf leden van de spingroep ertoe kwamen om een vlag te maken.

Op één van onze spinbijeenkomsten kwam Aemile Lalk, vrijwilliger zeilmaker op de Bataviawerf te Lelystad naar ons toe en vroeg of de spingroep geïnteresseerd was in het maken van een wollen vlag, zoals kort voor 1600 gebruikelijk was. Hij was al een tijd met een theoretisch onderzoek ernaar bezig en wij zouden dat in de praktijk kunnen brengen.

Wollen vlaggen hadden een belangrijke functie in de scheepvaart. Aangezien een vlag ook wel dundoek genoemd wordt kun je begrijpen dat het ging om dun gesponnen, zelfs ongetwijnde draden. Daarmee moest dan geweven worden.

We hebben heel wat moeten experimenteren om dit voor elkaar te krijgen want weven is niet het oorspronkelijke doel van een spingroep. Toch is dat twee deelnemers gelukt. Ongelukkigterwijs werd één van de twee langdurig ziek en kon niet verder gaan met dit project en de ander dat was ik. Maar ik had alleen maar een heupweefraam, volgens kenners van weefgetouwen niet zo erg geschikt voor dit doel.

We konden Aemile en zijn compagnon en collega zeilmaker Matthieu Rol (die ten tijde van onze experimenten ziek was) daarom niet langer van dienst zijn op de manier die zij voor ogen hadden en besloten om op onze, toch primitieve weefmanier een eigen vlag te maken. Wat moesten we anders doen met al die draden die we zo dun gesponnen hadden! Ons garen werd dus op dat heupweefgetouw geweven, met als resultaat een vlag die voor onze spingroep goed genoeg is. Sterker nog, we zijn trots op onze dundoek van angorawol voor de schering en langharige Engelse schapenwol voor de inslag.

We hebben veel geleerd van al onze experimenten en gaan verder met de kennis en vaardigheden die we opgedaan hebben dankzij de onderzoeken en de vraag van Aemile vanuit de Bataviawerf!

Iris Hos

Vikingen, kibbeling en een beetje rook... het was weer Taandag bij Jan Lont!

Vandaag was alweer de derde Taandag bij Museum Jan Lont, én ook nog eens Open Monumentendag. Het weer zat mee en de dag kon eigenlijk niet stuk. We hebben dan ook flink wat bezoekers mogen ontvangen!

Wieringer Vishandel zorgde voor heerlijke kibbeling en gerookte poon. Die poon werd gerookt door Gert Lont. Het vuur wilde af en toe niet helemaal doen wat Gert wilde, maar met wat deskundige aanwijzingen van Bert Mulder kwam het uiteindelijk helemaal goed. En eerlijk is eerlijk: ze waren heerlijk!

Twee dagen eerder waren er bij de boerderij al Vikingen neergestreken met hun tenten. Boogmaken, houtbewerken en allerlei andere oude ambachten waren er te zien. En natuurlijk werd er ook een eeuwenoud potje hnefatafl, het Vikingse koningstafelspel, gespeeld.

Binnen was het gezellig met koffie, thee en frisdrank en natuurlijk was er ook het nodige lekkers te krijgen. De nieuwe tentoonstelling *Wieringen in de Vikingwereld* trok veel belangstelling. We kregen ontzettend leuke reacties en complimenten. Daar zijn we bij Jan Lont natuurlijk best wel een beetje trots op!

De Vikingen gaan weer weg, maar de tentoonstelling *Wieringen in de Vikingwereld* blijft tot minstens eind 2028 te zien.

Iedereen die heeft meegeholpen én natuurlijk alle bezoekers: bedankt voor deze geweldige dag!

Harry Jasper

Een filmzaaltje als wedstrijd lokaaltje

Wat een leuke ruimte was er voor de wol en spingroep gereserveerd om hun wedstrijd "Wie spint de langste draad van één gram wol" te houden. Het filmzaaltje was helemaal voor dat doel geschikt. Er was maar één deelnemster "van buiten" die zich aangemeld had en die ook nog 's helemaal uit Limburg kwam. Zij was diegene die twee jaar geleden de landelijke prijs in de wacht gesleept had. Marloes kon dunner spinnen dan de polyesterdraad die op klosjes garen zit. Zó dun, dat je moeite had om de draad zelfs te zien!

Maar de spingroep hield dapper stand. Het bleef erg gezellig ondanks de spanning van de wedstrijd. Wat duurt het dan lang om één gram wol op te spinnen. Niet iedereen lukte dat. De lengte van de draad werd gemeten aan het wandkleed van de Amsteldiepdijk. Dat wandkleed is op schaal nagemaakt door de wol-spingroep samen met andere leden van het museum en het hangt buiten. De Amsteldiepdijk bestond vorig jaar 100 jaar en is 3200 m lang. Op het wandkleed is het 320 cm.

Vier leden waren niet bij dit evenement aanwezig. Marloes schonk haar prijs van 1000gr alpacawol aan Anja en iedereen ging met een klein pakketje wol van het Fries melkschaap naar huis.

Naam	Lengte	Gewicht
Marloes	15.00 m	0,40 gr
Anja	17.90 m	1,14 gr
Elly	10.00 m	?
Iris	14.60 m	0,75 gr
Joke	4.50 m	?
Riet	4.50 m	?
Els	3.40 m	0,29 gr

De volgende bijeenkomst is op zondag 11 oktober om 13.00 uur. Dan is het onderwerp "Spinnen". Omdat Iris een workshop gevolgd heeft hoe je vlas moet spinnen wil ze dat graag doorgeven aan belangstellende leden. Deelname is (zoals altijd) vrij.

Iris Hos

Nieuwe Aanwinsten

We hebben er een kroonprins bij!

In ons depot bevinden zich enkele tekeningen van Wilhelm, de Duitse kroonprins die van 1918 tot 1923 in ballingschap op Wieringen verbleef. Sinds kort zijn we een mooi portret van zijn hand rijker. De heer Schalk Spaander uit Landsmeer heeft enkele weken geleden een houtskooltekening van zijn vader, Piet Spaander, aan ons museum geschonken. Piet was 13 jaar in 1919 en hij wilde graag door de kroonprins, van wie bekend was dat hij er regelmatig met zijn schetsboek op uittrok, getekend worden. Wilhelm stemde met plezier in en het resultaat heeft jarenlang bij de familie Spaander in de slaapkamer gehangen.

De heer Schalk Spaander, kleinzoon van meester Leendert Spaander uit Oosterland, heeft nu besloten die houtskooltekening terug naar Wieringen te brengen en hij kwam die persoonlijk bij ons afleveren. Dit portret is een mooie aanvulling op onze collectie omdat de twee tekeningen van de kroonprins die we al in ons bezit hebben een ander karakter hebben. De een is een tekening van de kruising van de Zeestraat en de Gasthuisweg in Den Oever en de ander is een gezicht op de molen en de kaap in de polder Waard Nieuwland. Wilhelm heeft veel portretten van Wieringers gemaakt, maar geen daarvan hadden wij in onze collectie. Nu hebben we er dus naast dat dorpsgezicht en landschap een jongensportret bij en daar zijn we heel blij mee.

Als dank voor zijn schenking kreeg de heer Spaander een exemplaar van het boek over de kroonprins, Wilhelm, een omstreden eilandgast, dat ter plekke door een van de auteurs werd gesigneerd. Vervolgens kregen hij en zijn partner een rondleiding door het museum. Dat het bezoek aan ons museum bij hem in de smaak viel bleek wel uit een zeer ruimhartige donatie die wij de volgende dag mochten bijschrijven. Daar zijn wij hem zeer dankbaar voor.

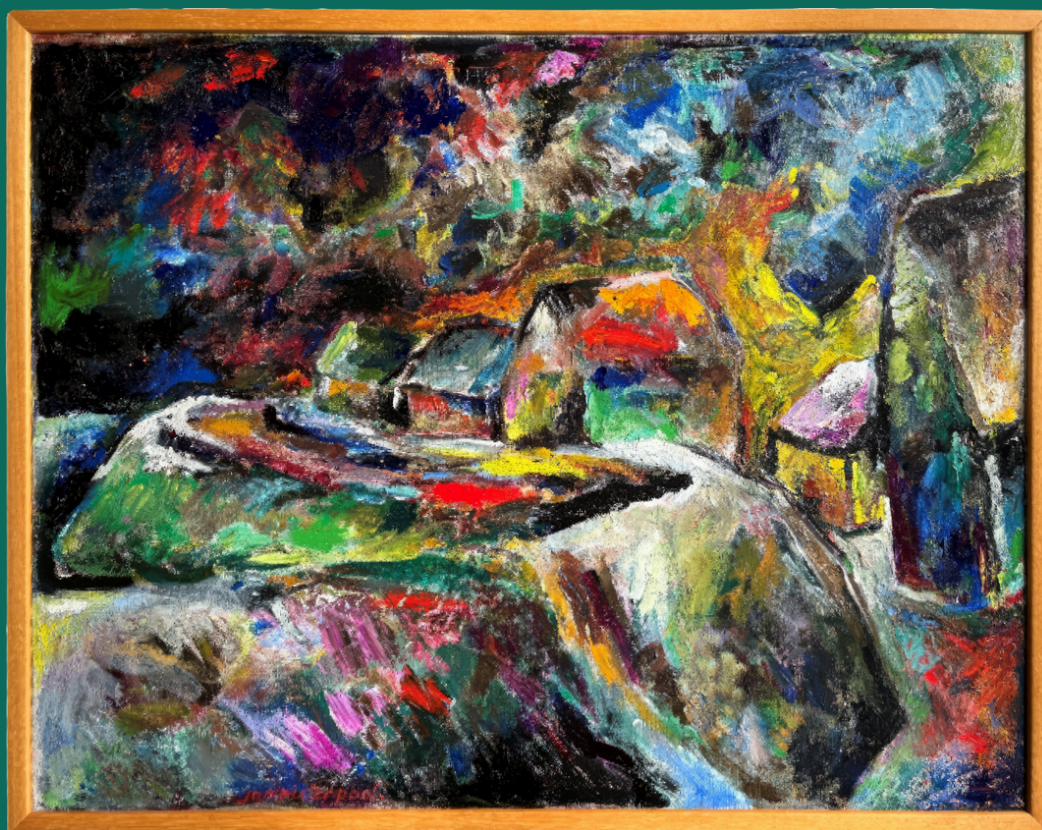

Nog meer nieuwe kunst in onze collectie.

Van de heer Piet Creutzberg uit Soesterberg kregen wij een kleurrijk olieverf schilderij van Jan Pieter Pool (1922-2014). Hij kwam samen met zijn vrouw naar het museum om het schilderij persoonlijk te overhandigen. Jan Pieter Pool was een Nederlandse kunstschilder en beeldhouwer uit Kolhorn en één van de grondleggers van de Kolhorner School. Het gaat om een dorpsgezicht van 94 bij 74 centimeter dat in 2018 werd gebruikt voor een affiche van een tentoonstelling over zijn werk.

Het schilderij was in bezit van de moeder van de heer Creutzberg die het ooit als geschenk heeft gekregen. We zijn er blij mee dat het nu in ons museum een mooie nieuwe bestemming voor gekregen.

Paul Kühn

Internationaal gezelschap op zoek naar het verleden van Wieringen

Woensdag 16 september kregen we bij Museum Jan Lont bijzonder bezoek. Detectiespecialist D.J. Laan, importeur van Minelab voor de Benelux, had twee medewerkers van Minelab te gast: hun vaste contactpersoon uit Ierland en een collega van het hoofdkantoor in Adelaide, Australië. Minelab is een Australisch bedrijf en wereldwijd marktleider op het gebied van metaaldetectors. Zij wilden hun verblijf graag combineren met een paar uur zoeken met metaaldetectors op Wieringen.

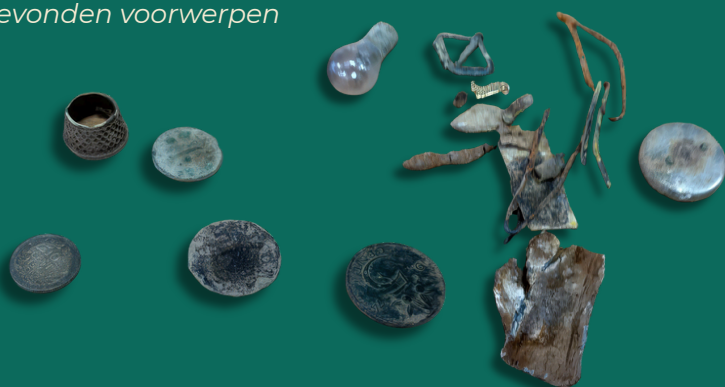
Voorafgaand aan de zoektocht bezochten zij onze nieuwe tentoonstelling 'Wieringen in de wereld van de Vikingen'. Vooral voor de Ierse gast was dat een mooie aansluiting. Ierland kent een rijke en soms roerige Vikinggeschiedenis. Vikingen landden er vanaf het einde van de achtste eeuw en trokken via de rivieren verder het binnenland in. Dat ging niet altijd zachtzinnig en wakkerde grote angst aan onder de bevolking.

Daarna gingen de detectoren aan op het land tegenover het museum, waar nog een oude zeedijk ligt. En niet zonder resultaat: er kwamen verschillende vondsten uit de grond. Niet nog een Vikingschat maar kleine metalen voorwerpen en wat munten.

Het was een mooi bezoek waarbij onze tentoonstelling, het landschap van Wieringen en het zoeken naar sporen uit het verleden prachtig bij elkaar kwamen. **Want soms ligt het verleden niet alleen in een vitrine, maar gewoon onder je voeten.**

De gevonden voorwerpen

Harry Jasper

2026 nr. 5

AGENDA

EXPOSITIE PIET LONT tijdens openingsuren

Openingstijden:

Van 1 april t/m 1 november

Vrijdag, zaterdag en zondag open van 13.00 tot 17.00 uur

Van 1 november t/m 1 april

Vrijdag, zaterdag en zondag open van 13.00 tot 16.00 uur

Redactie nieuwsbrief Museum Jan Lont:

Reacties, kopij en beeldmateriaal: redactie@museumjanlont.nl

